

Hon vågar att komma nära med hjälp av kameran. Nu möter du henne en gång i månaden i NWT:s Helg. Filmaren Sara Broos hittar inspiration i Berlin men hjärtat och livet finns i Fryksdalen.

Om Kärlek

Det är i dag drygt två veckor sedan en självutnämnd terrorist stal en lastbil i centrala Stockholm och dödade fyra människor, skadade femton. Jag hade precis gått på ett tåg i Falun efter att ha deltagit i Existentiell Filmfestival, två dagar med filmer och samtal på temat "Den Du Älskar".

Så kommer nyheten om det fruktansvärda dådet i Stockholm och jag kastas in i en helt annan verklighet. En ung gråtande kvinna försöker ringa sin mamma som jobbade på Drottninggatan men fick inget svar. Mannen som sitter bredvid tröstar. Plötsligt är vi alla samlade kring en gemensam händelse. Plötsligt är en liten del av den terror som många människor världen över upplever eller flytt ifrån, en del av vår egen verklighet, alldeles nära inpå. Människor tittar på varandra på ett annat sätt, inte misstänksamt, utan med en mänsklighet och ömhet. Följer nyhetsrapporteringen minut för minut.

Nyheter om skottlossning på olika platser i Stockholm som senare visar sig vara falska men ändå publiceras av de stora dagstidningarna. Rädslan och skräcken som media bidrar till att öka på genom att förmedla domedagsstämningar. "Sverige är under attack" säger statsministern.

Tänker på filmerna jag sett i Falun. Verklighet och fiktion blandas. Jag har precis gått på den väg i Falun där Mattias Flink dödade sju människor 10 juni 1994. Senare på dagen deltar jag i ett samtal om filmen "Room" om en ung kvinna som hålls instängd i ett skjul i åtta år och utnyttjas sexuellt. Referenser till Fritzl och läkaren som kidnappade en ung kvinna för att hålla henne inlåst i en isolerad bunker. Bilder av ondskan; Fritzl, Hagamannen, Anders Eklund.

Jag tänker på rapporter från Ryssland om homosexuella som begravs levande, giftgasattacker i Syrien.... Och högerextremisten Anton Lundin Pettersson som 2015 dödade tre människor i en skola i Trollhättan 2015. Vit högerextrem terrorism. Offren valdes utifrån hudfärg. Vita barn skulle få leva vidare, andra dö. Tre människor varav ett barn, Ahmed Hassan dödades i svärdattacken. Ingen tyst minut hölls av statsminister och kungafamiljen. Inga kärleksmanifestationer runtom i landet. Brottet klassades inte av Säpo som ett terrorattentat.

Johannes Anyuru skriver i DN Kultur 9 april; "Monstren attackerar alltid drömmen, eftersom de i verkliga livet bara är ynkliga, trasiga människor. De attackerar barn, de attackerar

FOTO: JESSICA GOW/TT

järnvägsstationer och marknader, de attackerar städer som New York, Paris: platser som är slussar där tideräkningar och civilisationer korsas och nya sätt att vara förhandlas fram."

Maciej Zaremba skriver i samma tidning: "Terrorister kan ta liv och spränga byggnader. Men vårt samhälle är det bara vi själva som kan förstöra".

Tusentals människor deltog i en kärleksmanifestation på Sergels torg två dagar efter det fruktansvärda dådet. "I detta mörker står vi enade tillsammans, starkare än någonsin", har någon skrivit på en lapp. Människor öppnade upp sina hem för strandsatta främlingar.

- Vi har mötts av en enorm värme och kärlek som jag aldrig varit med om tidigare under mina 25 år som polis. Detta är unikt. Jag är tagen, säger Johan Säfstöm, yttre befäl på Södermalm i Stockholm till SVT Nyheter. - Vi ska inte låta hatet förblinda oss eller skräcken förgöra oss, eller påverka oss i våra ambitioner att vara världens bästa land, säger Damon Rasti, som arrangerade manifestationen tillsammans med Nisha Besara. - Ta vara på kärleken som flödat under de senaste två dygnet. Det kan vi bara göra tillsammans, säger Nisha Besara. Kronprinsessan Victoria ger ett kort svar på frågan hur vi ska gå vidare efter det här; "Tillsammans". Syskonparet Karima och Hadi från Stockholm, höll upp varsin skylt med texten "Vi fördömer våld och terror. Fred och kärlek från svenska muslimer".

Men mitt i denna tragedi där offren hedras av tusentals människor finns det många som i stället för att själva hedra offren eller delta angriper och hånar kärleks-

manifestationerna och alla som öppnat upp sina hem för främlingar. De som kallar sig "Sverige-vänner" och säger sig bry sig om vårt land. Men när en katastrof inträffar använder de hellre sin tid med att sprida lögnen, spå på hatet och manipulera bilder där det ser ut som att en muslimsk kvinna går förbi brottsplatsen till synes oberörd. Sverigedemokraternas partisekreterare Richard Jomshof sprider ett falskt citat på sociala medier, utnyttjar terrorattacken i Stockholm för att sprida rädsla och hat. Många påpekar för honom att citatet är falskt, bland annat Svenska Kyrkan, men han låter det ligga kvar och det delas cirka 1 000 gånger innan han tar bort det.

Det som har inträffat är fruktansvärt. Men att visa kärlek till varandra och till det samhälle vi lever i innebär inte att vi inte samtidigt kan känna sorg och förtvivlan. Tvärtom.

Faran är när vi generaliserar, glömmer att den ondska och terror som Daesh (IS) står för också är samma ondska som människor flytt från.

Många föreslår på sociala medier att gränserna ska stängas, totalt stopp för att ta emot flyktingar på grund av risken för terrorister. Någon annan kommenterar att det är som att förbjuda människor att skaffa barn på grund av risken att föda en psykopat eller mördare. Det finns inga enkla lösningar för att förhindra hat och våld i ett fritt och öppet samhälle. Vi kan aldrig skydda oss från ondskan. Vi kan inte skydda oss mot enskilda terrorister och mördare, vare sig de heter Anton Lundin Pettersson

eller Anders Eklund eller Rahmat Akilov.

Efter terrorattacken i Paris november 2015 intervjuas en liten pojke på tre år med sin pappa för programmet "Le Petit Journal". Pappan försöker förklara våldet och ondskan för sin son. Den lilla pojken säger att de måste flytta på grund av de onda männen som har vapen. Pappan förklarar att de inte får vara rädda. Att det finns ondska överallt. "De kanske har vapen. Men vi har blommor". Men blommorna kan ju inte göra nånting säger pojken. De står mitt i ett blomsterhav för att hedra offren. Det låter naivt men när man ser hur blicken hos pojken förändras när han inser att blommorna och de levande ljusen gör skillnad, är så hoppfullt. Klippet finns på Youtube under sökord: "They might have guns but we have flowers".

Godhet är starkare än ondska och kärlek är starkare än hat. När vi slutar tro på kärlek och godhet, på ett öppet samhälle, när vi låter rädslan ta över, då har terrorn segtrat. Faran är alla de som tror att ondska och hat bekämpas med ondska och hat och total kontroll. Ett sånt förgiftat samhälle vill jag inte leva i.

Stefan Holm skrev på Facebook att det finns två sorters människor här i världen: De som använder terrordådet till att säga "Vad var det jag sa" Sen finns de som försöker stötta, hjälpa till och sprida kärlek i en hård tid och värld. Han avslutar med frågan; "Vilken sort är du?"

Sara Broos
sara.broos@nwt.se

